

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

- 1.ročník 1 hodina týdně
- 2.ročník1 hodiny týdně
- 3.ročník 1 hodina týdně
- 4.ročník2 hodiny týdně
- 5.ročník2 hodiny týdně

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výuka probíhá formou tvůrčích činností:

- rozvíjením smyslové citlivosti
- uplatňováním subjektivity
- ověřováním komunikačních účinků

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově a seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik, učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace, učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání.

Výuka probíhá v kmenových třídách.

V hodinách je využíváno skupinového i individuálního vyučování.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu budou realizovány tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů.
- Směřujeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření.
- Vedeme žáky k využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech.
- Vedeme žáky k samostatnému zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů.
- Učíme žáky kombinovat vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření.
- Podněcujeme žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření .
- Vedeme žáky k využívání získaných poznatků při vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní

- Zapojujeme žáky do diskuse.
- Vedeme žáky k respektování názorů jiných lidí.
- Učíme žáky pojmenovávat vizuálně obrazné elementy, porovnávat je a ocenit vizuálně obrazná vyjádření.
- Obohacujeme slovní zásobu žáků o odborné termíny z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální

- Umožňujeme žákům tvořivě pracovat ve skupině.
- Vedeme žáky ke kolegiální pomoci.
- Učíme žáky respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

Kompetence pracovní

- Podněcujeme žáky k samostatnému výběru vizuálně obrazné techniky.
- Klademe důraz na dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci.
- Podněcujeme žáky k využívání získaných návyků a znalostí v další praxi.

Kompetence občanské

- Pěstujeme u žáků smysl pro estetiku životního prostředí.
- Pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům.

Výtvarná výchova/1. — 3. ročník

Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využije vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude pracovat maluje vodovými, temperovými barvami, suchým a voskovým pastelem využije v praxi vlastnosti barev: husté — řídké, světlé — tmavé, teplé — studené, využívá jejich výrazové vlastnosti míchá barvy vybere k práci vhodný druh štětců podle typu barev, se kterými pracuje kreslí měkkou tužkou, uhlem, rudkou, tuší využije přítlak, odlehčení, zhušťování a zředování čar. modeluje z plastelíny, moduritu, keramické hlíny — hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá sbírá a dotváří přírodniny modeluje bytový prostor z panelové stavebnice rozliší a pojmenuje výtvarné prvky (linie, tvar, objem, barva, objekt) ve výtvarných dílech svých i jiných uplatní svůj smysl pro výtvarný rytmus a smysl pro řešení plochy a prostoru při kresbě, malbě, modelování 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků Výtvarné materiály a jejich vlastnosti, postupy při práci s nimi Hry s barvou Hry s linií Rozvoj citu pro prostor a rytmus Rozvržení plochy a prostoru 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace Kreativita <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra ve škole, sebekritika, ohleduplnost, schopnost zaujetí vlastního stanoviska) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Vztah člověka k prostředí <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá ⇒ M1,2,3/Rovinné obrazce(rytmické střídání prvků, obrázky z geom. tvarů, využití kruhu a kružnice v dekor. práci) ⇒ ČJ1,2,3/Literární výchova (ilustrace textu) ⇒ PRV1/Rodina. Okolí bydliště. Domáci zvířata. Roční období. Lidové tradice Vánoce, Velikonoc ⇒ PRV2/Rodina. Doprava. Rostliny. Živočichové ⇒ PRV3/Obec (plán města), Pověsti. Rostliny. Živočichové ⇒ HV1,2,3/Vokální činnosti (ilustrace písní) ⇒ AJ3/Barvy kolem nás

Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> malbou, kresbou, plastikou vyjádří pocity z hmatových, sluchových, čichových nebo pohybových vjemů 	<ul style="list-style-type: none"> Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Výtvarné vyjádření chutí, vůní, vlastností materiálů Výtvarné vyjádření emocí při poslechu hudby, při pohybu 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita <p>⇒ HV3/Poslechové činnosti (výtvarné vyjádření emocí při poslechu hudby)</p>
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> pozná ilustrace známých českých ilustrátorů např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Millera, A. Borna, R. Pilaře a dalších seznámí se s funkcí ilustrace a jejími výrazovými prostředky porovnává ilustrace, najde rozdíly ve výtvarném zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Aktivní práce s ilustrací 	<p>⇒ ČJ1,2,3/Literární výchova (ilustrátoři)</p>
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> projevuje v tvorbě své vlastní zkušenosti a vědomě je užívá ve své tvorbě zkouší zachytit pohyb postavy v prostoru zkoumá a zobrazuje funkce a tvary věcí uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objemy, objekty a jejich kombinace rozliší volnou malbu, ilustraci textu, plastiku, hračku, fotografii, animovaný film 	<ul style="list-style-type: none"> Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření Rozlišení reality a fantazie Manipulace s objekty Vztah postavy a okolí Typy výtvarných děl 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj schopností poznávání Kreativita <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětluje a obhajuje výsledky své výtvarné tvorby je tolerantní k odlišným názorům 	<ul style="list-style-type: none"> Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci 	

Výtvarná výchova/4. — 5. ročník

Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečnický postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> maluje vodovými, temperovými barvami, suchým a voskovým pastelem využívá v praxi vlastnosti a výrazové prostředky barev: základní — podvojně — doplňkové, přímé — lomené, kontrast barev, seznámí se s Goethovým kruhem, využívá ho při práci kreslí perem, dřívkem, tuší, uhlem, rudkou vystihne kresbou tvar, objem, strukturu materiálu vyjádří proporce lidské postavy a hlavy vyjádří pomocí linie vnitřní stavbu a členění přírodních objektů srovná a výtvarně vyjádří tvary užitkových předmětů v ploše i prostoru využije v praxi výtvarnou funkci písma užívá písmo jako dekorativní prvek kompozičně řeší plochu s použitím libovolných geometrických prvků modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie využívá přírodních materiálů k vytváření vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků Teorie barev — barvy základní, podvojně, doplňkové, kontrast a intenzita barev, Goethův kruh Dekor v ploše, symetrie — asymetrie Linie tvořená různými nástroji v různých materiálech Funkce písma Rozvržení plochy a prostoru 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj schopností poznávání Kreativita <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra ve škole, sebekritika, ohleduplnost, schopnost zaujetí vlastního stanoviska) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Vztah člověka k prostředí <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Kulturní diference Etnický původ <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Stavba mediálních sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení — (reklama) HV4,5/Vokální činnosti (ilustrace písni) ČJ4,5/Literární výchova (ilustrace textu) VL4/Lidé a čas (ilustrace pověstí) PŘ5/Zdravá výživa (výroba plakátu) M5/Geometrie v rovině a prostoru (využití geom. tvarů při dekorativní práci) AJ4/Výroba přání AJ5/Plán bytu

Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • malbou, kresbou, plastikou vyjádří pocity z hmatových, sluchových, čichových nebo pohybových vjemů • vyjádří vizuální podněty prostředky vnímatelnými ostatními smysly 	<ul style="list-style-type: none"> • Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • Výtvarné vyjádření chutí, vůní, vlastností materiálů • Výtvarné vyjádření emocí při poslechu hudby, při pohybu 	<p>⇒ HV4,5/Poslechové činnosti (výtvarné vyjádření emocí při poslechu hudby)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> • porovná výrazové prostředky různých ilustrátorů, pozná ilustraci jako umělecký prostředek • chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa • poznává různé druhy výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • Aktivní práce s ilustrací • Rozmanitost výtvarného umění 	<p>⇒ ČJ4/Literární výchova (ilustrátoři)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své emoce, pocity, nálady pomocí uspořádání objektů v prostoru, pohybem a umístěním těla v prostoru • rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření a posuzuje vhodnost jejich využití při ztvárnění svých představ, fantazií, osobních zkušeností — volná malba, ilustrace, plastika, hračka, loutka, comics, reklama • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • vysvětluje výsledky své tvorby podle svých schopností svým spolužákům, rodině 	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření • Výrazové možnosti linie, tvaru, plochy a struktury • Zpřesnění proporcí postavy a hlavy • Využití tvarové a barevné nadsázky • Experimentování s různým materiálem a technikami vzhledem k účelu a použití (koláž, frotáž, asambláž, mozaika, monotyp) • Typy vizuálně obrazných vyjádření • Ověřování komunikačních účinků • Osobní postoj v komunikaci • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření • Proměny komunikačního obsahu 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba mediálních sdělení • Tvorba mediálního sdělení • Práce v realizačním týmu <p>⇒ PR5/Návykové látky, drogy (výroba plakátu)</p>

Základní škola,
I. Sekaniny1804